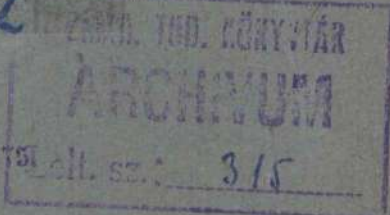

Muz 788

Nr. 29.250/Art.

Armeabando (Gstbs.-Abt.).

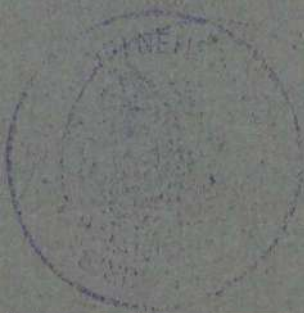

ELŐNYELTVE 10791

A tüzérségi anyagok kezelése és jókarbantartása.

Leitározva 2018

10-20-21

Muz 788

ZMKA. TUD. KÖNYVTÁR
ARCHIVUM
Lelt. sz.: 315.

A tűzvédelmi anyagok kezelése
és jókarbantartása

HADTUDOMÁNYI
Sz 203-2
KÖNYVTÁR

A) LÖVEG.

1. Lövés előtt.

a) A löveg lehetőleg szilárd alaplapon (Bettung) vagy forgatókörállványon (Drehroste) álljon. Sarkantyú részére árkot kell ásni s azt fa vagy rözseellentállóval (Widerlager) ellátni. Nagy eleválás esetén a csőfar (Rohrhinterstück) részére gödröt kell ásni, a hegyi ágyú, hegyi tarack és tábori tarackoknál.

b) Vizsgáljuk meg és helyesbítessük az irányzókészülékeket (Richtmitteln) a tüzelő állásban.

c) Folyadéknyomásosfék (Flüssigkeitsbremse) utántöltendő — mindég tölcsérrel — ha idő engedi a fékben levő folyadék sűrűségi foka is megvizsgálandó az Areometer segítségével.

d) A légnyomásoshelyretolókészülékben (Luftvorholer) a légnyomás mértéke megvizsgálandó a feszültség mérővel, a tüzelő állásban.

e) A furatot (Bohrung) gyengén vazelinizzuk be, a závarzatot s különösen a *bölcsövezető pályát* (Wiegengleitbahn) és a visszafutást jelzöt gondosan tisztittassuk meg és olajoztassuk be lövegolajjal (Geschützöl). A kenőlyukakat, golyósolajozó kuposolajozókat, kenőszelencőket tisztitsuk meg s nyáron egy kevés nyersvazelinnal és kocsikenőccsel keverve, löveg olajjal töltjük meg. A Stauffer-féle szelencőket Stauffer-zsirrall kell megtölteni. A fogaskerekeket és fogasiveket nyersvazelinnal, kerékagyat és tengelyt kenjük meg kocsikenőccsel.

f) Megvizsgálandó a závarzat, az elsütőszerkezet, a kivető és a különböző biztosítékok működése.

g) Meg kell vizsgálni és esetleg óvatosan utáncsavarni vagy megengedni a dugasztószelencőket (Stopfbüchse).

h) Vegyük le a csöfejről a torkolatóvót (Mündungskappe), a dugót (Pfropf).

i) Helyezzük készenlétbe gépfegyverünket a repülők ellen, úgyszintén a kézi fegyvereket, kézigránátokat és robbantószerkeket, a tartalék-szerelék (requis.-)ládát, tartalék helyretolórugókat (Vorholfeder) továbbá vizet, törölőrudat, tartalék csappantyucsavarokat (Hülsenzündschraube).

k) Készítsük elő a zsíradékot, mellyel gáztámadás esetén a vasrészeket kell bekennünk.

l) Tűzzük ki a közeli kiségitőcélokat.

m) A lövedéknek csöbe tolását mérő eszközt (Einreichungstiefenmesser) helyezük készenlélbe vagy *gondoskodjunk gyors beszerezhetőségéről.*

B) LÖVEDÉK.

a) Száraz helyre helyezendő, ha szabadban van kátránypapírral takarjuk be s leplezzük.

b) Nedvessé lett lövedéket nem szabad kilöni, hanem szárítsuk meg előbb s csak azután használjuk el.

c) Töltés előtt a hüvelyt (Patronenhülse), a lövedéket és különösen annak vezetőkarikáját (Führungsring-band) jól tisztítsuk meg, a központosítóduzzadékot (Zentrierwulst) rozsdától mentesítsük. Győződjünk meg arról, vajjon a gyújtó (Zünder) és e lövedék alsórész szilárdan van e lövedékre erősítve!

d) Egy tűzérségi feladat megoldására lehetőleg egyforma sorozatú (gyártmányú) és egy évfolyamú lövedék használtassék.

e) A lövedékeket ne raktározzuk nagy tömegben egy rakásra össze, hanem

egymástól elválasztott csomokban. Gázlövédék oldalt legyen a többitől.

f) Lövédéket ne csomagoljunk át s ne zsírozzunk be.

g) A lövedék, gyújtó, töltény kezelésére vonatkozó előírásokat szigorúan tartjuk be, használatból eltiltott lövedéket s meg nem engedett töltést (Ladung) ne alkalmazzunk.

h) Elszakadt és nedves részlettöltények (Teilpatronen) kiválasztandók!

i) Megrongált vezetőszalagok a műmester (Artillerie-Meister) által kijavítandók!

k) Túl lehült vagy a nap által erősen felmelegített töltényt nem szabad mindjárt felhasználnunk.

l) Legöregebb sorozatú lövedéket lövjünk el legelőször.

2. Lövés közben.

a) *Szigoruan ügyeljünk arra, hogy minden körülmény között, még sebes tüzelésnél is, a lövedék mindig erőteljesen és egyformán a lövedéktöltővel (Geschoss-Selzer) vagy emelőjával (Hebbaum) tolassék be a csöbe, mert különben könnyen csörobbanás történik (Rohrexpllosion)!*

b) A hüvelyfedőt (Hülsendeckel) és a kartonkeresztet ne dobjuk el, hanem a

szükséges töltést (Ladung) elkészítve a töltényhüvelyre *jól szorítsuk rá* (póttöltetnél kartonkeresztre nincs szükség).

c) El nem használt résztöltényeket gyűjtsük össze, egy ládában, melyet «résztöltet» felirással látunk el és a löszertelepre (Mun.-Fassungs-Stelle) küldjük vissza.

d) Minden lövés után olvassuk le a visszafutás hosszát s lehetőleg jegyezzük le magunknak, továbbá nézzük meg vajjon a cső *teljesen* előfutott-e (esetleg elötoljuk), ha a cső több mint 4 cm-nyire visszamarad, tüzszünetet rendeljünk, a műmester vizsgálja meg a löveget, s megnézendő továbbá hogy *nincsen-e valamelyes égési termék vagy idegen test* (kö, homok stb.) *a furatban*.

e) Ha a visszafutás hossza nagyobb a megengedettnél (nagyobb 20 mm-nél) *rendeljük tüzszünetet* s ha idő engedi vizsgálja meg azt a műmester (Art.-Meister) és mérje meg a légnyomást. A visszafutás szabályozása az üteg parancsnok engedélyével és egy tiszt jelenlétében a műmesterrel végeztessék. Vizsgáljuk meg továbbá a dugasztószelencéket, a töményítőket (Dichtungen) és a bőrhajtókákat (Lederstulpen) cseréltessük ki.

f) Tüzelési szünetet arra használjuk fel, hogy a csöfuratot a törölővel kitisztítjuk.

g) Táborig- és hegyi ágyúknál, tábori- és hegyi taracknál kb. minden 120 lövés után, 10 cm-es ágyúnál és 15 cm-es taracknál minden 40—50 lövés után, tüzelési szünetet tartunk. *Glycerint utántöltünk*, az olajozókat és kenőcsstartócskákat felfrissítjük.

h) Ha a cső oly meleg, hogy kezünk sem állja melegét, okvetlen tüzelési szünetet rendelünk. A závarzatot, a levegőkieresztőcsavart, bölcsösapkát (Wiegenskappe) kinyitjuk. Nedves ruhával megtöröljük. Nedves zsákot csakis bronzcsőre szabad felhúznunk.

i) ELCSETTENÉS esetén: 5 menetütemet várjunk! A závárt kinyitjuk, a löltényt előbbi helyzetéből elfordítjuk, majd megpróbáljuk újból elsütni. Ujabb elcsettenés esetén szintén az előbbi eljárást követjük, majd a töltényt kivesszük és megvizsgáljuk. Ha a gyújtószeghegyének beütődése tisztán és egyformán látszik, új csappantyúcsavart alkalmazzunk (vigyázzunk arra, hogy túl ne csavarjuk be, másrészt sok ki ne álljon belőle). Ha a beütődés gyenge és szabálytalan formát mutat, ez esetben a hiba a gyúszeghegyében vagy gyenge ütőrugóban vagy pizsoktól bedugult ütőszeg-

ágyban (Schlagbolzenlager) keresendő. Az előbbi kicseréljük, az utóbbiakat megtisztítjuk, megolajozzuk.

k) *Ha a kivető nem működik* a závarzatot becsukjuk majd erősen kinyitjuk, ha ez sem használ a hüvelylazítót (Hülsenlüfter) ruhával körülcsavarjuk s a töltényt vele kivesszük, ha még evvel sem sikerülne, akkor a tisztítórudal vagy a kiüritőt (Entlader) a csötorkolatba töljük s a hüvelyt kilökjük.

Vizsgáljuk meg a töltényt (Patron), ha ledörzsölt felületeket látunk rajta vagy ha a töltény hibásan van méretezve cseréljük ki! Ha a kivetőrugóban vagy a kivetőben van a hiba, ez utóbbiakat cseréljük ki.

l) Hosszabb tüzelési szünetekben repülők ellen leplezni a löveget!

m) Lövéstől felmelegedett csövet ne hagyjuk megtöltve avagy ne változtassunk vele ütegállást hanem a lövedéket vagy vegyük ki vagy löjjük ki. *Ha zavaróhibát veszünk észre ne löjjünk addig míg a löveg használhatatlanná válik*, rendeljünk tüzelési szünetet, a műmester (Art.-Meister) vizsgálja meg s javítsa ki a löveget vagy küldje javító műhelybe!

3. Lövés után.

a) A závarzatot vegyük ki, szedjük szét, részeket *tisztítsuk* és olajozzuk meg. Nézzünk utána nincs-e kiégve az ütőszegheggynek megfelelő kivájat az ütőlapbélésen (Stossplattenfutter), az éklyukat gondosan *tisztítsuk* meg s gyengén olajozzuk be lövegolajjal (Geschützöl).

b) Lövés után legkésőbb 3 órán belül egy tiszt-(jelölt) és a műmester jelenlétében a furatot (Bohrung) *tisztítsuk át*. A tisztításhoz használjunk: ACÉLCSÖVEKNÉL, tisztítórúdra rácsavart, petróleummal (vagy acél lövegolajjal [Stahlwaffenöl] és vízzel 1 : 3 arányban keverve, szükség esetén csak lövegolajjal) átitatott ruhát; BRONZCSÖVEKNÉL kenőszappanvizet (Schmierseifenwasser) [vagy bronzlővegolajat vízzel 1 : 3 arányban, keverve esetleg víz nélkül] az elevált csöbe öntünk, előbb természetesen egy már elhasznált töltényhüvellyel bedugaszoljuk s a tisztító rúddal mindaddig tisztítjuk, míg a többször utána öntött víz tiszta marad, majd a lövegcsövet szárazra töröljük s nyers vazelinnal könnyedén bekenjük. Az eljárást szükség szerint megismételjük.

c) A löveg, a lövegtalp, a lövegkocsi *sima külső felületeit* petróleummal, a roz-

dától tisztítsuk meg, majd petroleummal bekenjük s körülbelül 2 óra múlva fadarabbal ledörzsöljük végül gyengén bevazelinnozzuk. Tulbő kenés ártalmas, ezért el van tiltva, mivel a por és homok lezako-dását előmozdítja.

d) A lövegek tisztításához *ne használjunk* faszén, dörzsvászon, hamu, téglapor, koc és hasonló dolgokat, különösen kaparóvas, kaparóvasat, acélcsöveknél szapanosviz használata szintén *el van tiltva*.

e) A tisztítórudat ne üssük a cső szájához, hanem *centrálisan vezessük a csöbe*. Tisztítórudat, ruhát, kenőanyagokat ne piszkoljuk be homokkal!

f) *Csusztatófelületeket* (Gleitfläche) és hasonló kényes felületet *kézzel kenjük be*, ne ronggyal vagy ecsettel, hogy tapintásunkkal érezzük vajjon nem-e rakódott le piszok.

g) Acélcsövet minden 500—600 lövés után *részteleníteni kell*. A rézképződményektől, rozsdától, piszoktól, olaj, petró-leum, viz- slb-től megtisztított furatot acél lövegolajjal kenjük be s hagyjuk 12—24 óra hosszág — a závarzatot természetesen eltávolítva — addig mig kékes vagy zöldes színű folyadék nem folyik ki a csöböl. Végül a csövet jól megszáritjuk.

Az eljárást szükség esetén megismételjük! Tüzszünetekben a csőfuratot a törlővel ille-
főleg az arra csavart ruhadarabbal kitisz-
títjuk, a ruhadarabra egy, lövegolaj és
grafilporból álló keveréket kenünk (4 Liter
lövegolaj: $\frac{1}{8}$ kg Grafít), amely jól bevált.
Barbara paszta el van tiltva a használat-
tól! Réztelenítő eszközöket ott használjunk,
ahol határozottan elő van írva!

h) A műmester vizsgálja meg vajjon
a löveg nem-e szenvedett sérüléseket, kü-
lönösen az irányzék, távcső, sarkantyú,
lövegtalpfalait, szögececseket, dugasztósze-
lencéket vizsgáljuk meg, a bölcsösapkát
nyissuk ki, a légnyomásoshelyrehozó
(Luftvorholer) glycerin állását nézzük meg
s nyomását vizsgáljuk meg. Esetleg fel-
lépő zavart okozó hibáknál a féket szed-
jük szét, nézzünk utána vajjon a helyreto-
lőszabályozó (Rücklaufregler) nincs-e ki-
kopva. Kenőlyukakat stb. tisztogatni és
megtölteni! Az ütőszeg hegyét a sablonnal
megvizsgálni!

i) Sárgaréz-hüvelyeket (Hülsenpatron)
helyezzük tiszta vízbe s 2—3 óráig hagy-
juk benne, töröljük szárazra. Vas-hüve-
lyeket csak szárazruhával szabad letiszti-
tanunk. Ha időnk van, okvetlen engedjük
meg 180°-al a csappantyúcsavart (csavaral-

sórészt) a csappantyúcsavarkulcs segé-
lyével. A hüvelyeket és süvegeket (Ver-
kapping) ládába gyűjtsük s küldjük el al-
kalomadtán a löszertelepre (Mun.-Fas-
sungsstelle).

k) Amely napon löttünk, este, a löveg-
könyveket egészítsük ki, az összegyűjtött
adatokat az 1-ső tiszt olvashatóan, világó-
san írja be a könyvbe!

ZMNE

Egyetemi Központi Könyvtár

84715063

290. 4p. 18. VII. 3.
18

Vardhanda